

Голас Радзімы

26 снежня 2001 года
Цана 119 рублёў

№ 52 (2766)
E-mail: golas_radzimy@tut.by

Штотыднёвая газета для суайчыннікаў за межамі Беларусі

Выдаецца з 6 красавіка 1955 года

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

АФІЦЫЙНА. З мэтай удасканалвання дзейнасці органаў дзяржаўнага кіравання па правядзенні дзяржаўнай этнаканфесіянальнай палітыкі створаны Камітэт па справах рэлігій і нацыянальнасцей пры Савеце

Міністраў Рэспублікі Беларусь, які з'яўляецца правапераемнікам Дзяржаўнага камітэта па справах рэлігій і нацыянальнасцей.

Старшынёй Камітэта прызначаны **БУКО Станіслаў Іосіфавіч**.

ЗЫЧЫЦЬ ЗАСНАВАЛЬНІК

Камітэт па справах рэлігій і нацыянальнасцей пры Савеце Міністраў Рэспублікі Беларусь сардэчна віншуе суайчыннікаў у замежжы з надыходзячымі Калядамі і Новым 2002 годам!

Зычым сустрэць і адзначыць гэтыя цудоўныя святы ў выдатным настроі, за багатым сталом з каханымі, роднымі, сябрамі ды паплечнікамі. Няхай паспрыяе ў гэты час вашым лепшым пачуццям мілагучнае беларускае слова, незабыўная песня, добразычлівы ўспамін пра беларускую старонку.

Жадаем моцнага здароўя, поспехаў у справах, дабрабыту і шчасця ў вашых сем'ях!

Станіслаў БУКО, старшыня Камітэта па справах рэлігій і нацыянальнасцей пры Савеце Міністраў Беларусі.

ГАЛАНДЫЯ

Шаноўныя сябры, прывітанне з Галандыі. Вялікі дзякуй за "Голас Радзімы". Мы з мужам заўсёды радуемся, калі атрымліваем газету, і чытаем яе з задавальненнем. Крапае, што не забываецца нас у чужой старонцы.

Ад усяго сэрца віншуем усіх з Калядамі і Новым годам! Жадаем роднай Беларусі росквіту і дабрабыту.

Надзея ОСТЭРБАН.

УКРАІНА

Шаноўнае спадарства! Таварыства "Україна — Світ" сардэчна віншуе газету "Голас Радзімы" і яе чытачоў з Навагоднімі і Каляднымі святамі.

Няхай яны прынясуць у вашы сем'і радасць, лад і дабрабыт. Здароўя вам, міру і дабрыні, шчасця і плённай працы.

Няхай здзейсяцца ўсе вашы высокія мары і задумы.

З павагай

Іван ДРАЧ, старшыня таварыства.

РАДАВОД

У новай серыі кніг "Народная бібліятэка", якую пачало выдаваць беларускае таварыства "Кніга", аднымі з першых надрукаваны вершы, пазмы і замовы народнага паэта Беларусі Ніла Гілевіча.

НА ЗДЫМКУ: Ніл ПЛЕВІЧ у час сустрэчы з першымі чытачамі "Народнай бібліятэкі" ў фальклорнай лабараторыі кафедры беларускай літаратуры і мовы Гомельскага ўніверсітэта. Письменник быў уражаны плённай працай студэнтаў і выкладчыкаў па збору і захаванню народных літаратурных скарбаў Палесся.

НАПЯРЭДАДНІ

Рашэннем урада Беларусі створаны Нацыянальны арганізацыйны камітэт па правядзенні ў 2002 годзе ўрачыстых мерапрыемстваў, прысвечаных 120-годдзю з дня нараджэння народных паэтаў Беларусі Янкі Купалы і Якуба Коласа.

План юбілейных мерапрыемстваў прадугледжвае абнаўленне экспазіцый у літаратурна-мемарыяльных музеях Я. Купалы і Я. Коласа, правядзенне міжнародных навукова-практычных канферэнцый, конкурсаў, выданне зборнікаў твораў класікаў і г. д.

Віктар ВЕРАС.

ДАБРАЧЫННАСЦЬ

САНТА КЛАУС ПА-БЕЛАРУСКУ

Хто ў дзяцінстве не верыў у Дзеда Мароза! Колькі дзяцей пад Новы год патаемна прасілі Дзеда Мароза прынесці ім што-небудзь ці проста павіншаваць! Надзіва, амаль заўсёды ў запаветны час пад ёлкай з'яўлялася менавіта тое, пра што марылася. Але заўсёды заставалася загадкай, дзе ж жыве той Дзед Мароз!

Я, канешне, не бяруся меркаваць пра тое, дзе ўладкаваўся "галоўны Дзед Мароз", але цяпер дакладна ведаю, што беларускі Дзед Мароз жыве ў Мінску, на Галоўпаштамце.

Вось ужо трэці год "Белпошта" ладзіць акцыю "Лісты да Дзеда Мароза". Дзецям краіны прапановаецца дасылаць свае лісты на адрас: Мінск-50, Галоўпаштамт, Дзеду Марозу. У мінулым годзе на паштамт прыйшло 10 000 лістоў, сёлета мяркуюць атрымаць у два разы болей. Калі летась пошта перастала спраўляцца з наплывам пільмаў, туды раптам завітаў Аляксандр Краўчанка, адвакат з Мінска, і прапанаваў сваю дапамогу.

Ён прачытаў процьму лістоў, адабраў частку і за свае сродкі сабраў і даслаў дзецям пакункі з ручкамі, шывіткамі, цукеркамі і нават вопраткай. Атрымалі гэтыя падарункі дзеці, у якіх няма бацькоў, з малазабяспечаных сем'яў, з вёсак, дзе на Новы год не прынята нічога дарыць. Сёлета Аляксандр прызнаўся, што адзін не справіцца са сваімі дабрачыннымі абавязкамі, і звярнуўся па дапамогу.

На такую незвычайную просьбу першымі адгукнуліся навучэнцы і выкладчыкі Нацыянальнага дзяржаўнага гуманітарнага ліцэя імя Якуба Коласа. Яны ўзялі некалькі соцень лістоў (у ліцэі навучаецца 200 чалавек) і адказалі на іх, прычым на кожны па-рознаму, але абавязкова па-беларуску. Бо ў нас жа, як-ніяк, беларускі Дзед Мароз!

Якраз сёння, 26 снежня, гэтыя лісты будуць апушчаны ў паштовыя скрынкі, каб пад самы Новы год дзеці атрымалі паштоўкі і яшчэ на некаторы час не страцілі самае галоўнае — веру, і не ў нейкага там прывіднага Санта Клауса, а ў саваго, беларускага Дзеда Мароза.

Глеб ЛАБАДЗЕНКА.

ПАДАРОЖЖА З ПРАЦЯГАМ

НОВАЕ АБЛІЧЧА МІНСКА

Вонкавы выгляд Мінска — асобая тэма, надзвычай актуальная апошнім часам. Пра гэта добра ведае Аляксей **МАРТЫНАЎ**, галоўны мастак Камітэта архітэктуры, горадабудаўніцтва і землеўладкавання пры Мінгарвыканкаме. (Закапчанне на 3-й стар.)

ДНІ КУЛЬТУРЫ РАСІІ

У Беларусі адбыліся Дні культуры Расійскай Федэрацыі. Мінск наведала прадстаўнічая (каля 350 чалавек) дэлегацыя вядучых майстроў мастацтваў Расіі.

У склад яе ўвайшлі славетныя калектывы — Дзяржаўны акадэмічны Вялікі сімфанічны аркестр імя П. І. Чайкоўскага пад кіраўніцтвам народнага артыста Уладзіміра Федасеева, Маскоўскі дзяржаўны акадэмічны хор пад кіраўніцтвам народнага артыста СССР Уладзіміра Мініна, Дзяржаўны акадэмічны Кубанскі казачы хор пад кіраўніцтвам народнага артыста Расіі і Украіны Віктара Захарчанкі.

А ў Нацыянальным музеі гісторыі і культуры Беларусі ўрачыста адкрылася выстава, якую прадставілі міністр культуры Беларусі Леанід Гуляка і першы намеснік міністра культуры Расіі Наталля Дзяменцьева.

НА ЗДЫМКУ: у час адкрыцця выставы. На пярэднім плане — міністр культуры Беларусі Леанід ГУЛЯКА.

БелТА.

КАМПЕТЭНТАЕ МЕРКАВАННЕ

АСНОЎНЫ КУРС — ЛІБЕРАЛІЗАЦЫЯ

ГУТАРКА З НАМЕСНІКАМ СТАРШЫНІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА БАНКА БЕЛАРУСІ Мікалаем ЛУЗГІНЫМ

— Як можна ахарактарызаваць сітуацыю на валютным рынку краіны?

— Валютная палітыка Нацыянальнага банка вызначаецца Асноўнымі накірункамі, і Нацыянальны банк ішоў у рэчышчы гэтай палітыкі і пастаўленыя задачы выконваў. Быў прадоўжаны курс на лібералізацыю гэтага рынку: у мінулым годзе Нацыянальны банк выйшаў на адзіны курс і ў значнай ступені нармалізаваў сітуацыю на рынку, у гэтым годзе такі напрамак быў працягнуты: у прыватнасці, зняты абмежаванні па аперацыях на міжбанкаўскім рынку, дапушчаны на міжбанкаўскі рынак нерэзідэнты, зроблены некаторыя іншыя захады. І як вынік — далучэнне Беларусі да 8-га артыкула пагаднення Міжнароднага валютнага фонду. 2 лістапада бягучага года быў афіцыйны ліст на адрас МВФ за подпісам прэм'ер-міністра і старшыні Нацыянальнага банка.

Безумоўна, палітыка лібералізацыі не з'яўляецца самазаймаючай, галоўнае — яе вынікі. А яны, на маю думку, ёсць. Нармальна функцыянуе валютны рынак: паспяхова адбываецца перамяшчэнне валюты з аднаго сектара ў іншы, выконваецца палітыка адзінага валютнага курсу. І, што вельмі важна, насельніцтва і суб'екты гаспадарання маюць роўныя правы і аднолькавы доступ на ўнутраны валютны рынак, не ўнікае праблем з набыццём і продажам валюты.

Існуюць і аб'ектыўныя паказчыкі: за 9 месяцаў года наступленне валютнай выручкі складала 3 мільярды 953 мільёны долараў ЗША (у эквіваленце), што на 58 працэнтаў перавысіла вынікі адпаведнага перыяду мінулага года. Але, вядома, гэта не значыць, што няма цяжкасцей. У прыватнасці, калі гаварыць канкрэтна па сектарах валютнага рынку, то ў нас зараз, відаць, асноўная праблема — сітуацыя на рынку наўнай валюты. З пачатку гэтага года ўзрастае адмоўнае сальда куплі-продажу ў пунктах абмену валюты. Сваіго «піку» яно дасягнула ў ліпені-жніўні, потым — некалькі знізілася, пайшло на спад. У цэлым за 10 месяцаў бягучага года насельніцтва набыло на 346,7 мільёна долараў больш, чым прадало. Гэта, зразумела, стварыла пэўнае напружанне на валютным рынку. Але тут узнікла своеасабліва кампенсацыя дзвюх тэндэнцый: суб'екты гаспадарання сталі больш прадаваць валюты, насельніцтва — больш купляць, што ўзаемна нейтралізавала гэтыя два працэсы.

Неабходна падкрэсліць, што часта выказваецца няправільнае меркаванне: маўляў, гэта адмоўнае сальда на пунктах абмену валюты пайшло ў зберажэнні насельніцтва, у кашалькі... Але справа ў тым, што, па статыстычных даных, адчувальна ўзрос за апошні час тавараабарот на рэчавых і харчовых кірмах (за 9 месяцаў гэтага года — на

29,2 працэнта) у параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года. Прычым, гэта афіцыйны абарот. А значная частка, на нашу думку, не ўлічваецца. Такім чынам, умовы на валютным рынку досыць складаныя, але ў цэлым сітуацыя кантралюецца, і яна даволі стабільная.

Улічваючы, што ў гэтым годзе эмісійны паказчык крыху больш высокі, чым прагназавалася, тэмпы інфляцыі таксама некалькі вышэйшыя за чакаваныя, афіцыйны курс (і, адпаведна, адзіны курс) утрымліваецца ў межах прагназаваных паказчыкаў, і нават крыху павольней ідзе дэвальвацыя. Упэўнены, што да канца гэтага года мы будзем працаваць у межах тых паказчыкаў, якія прадыктаваны Асноўнымі накірункамі грашова-кредытнай палітыкі ў плане дэвальвацыі беларускага рубля. Курс на канец года не перавышае заплаванага. Хачу падкрэсліць, што на гэты момант мець рублёвыя дэпазіты ў нашых банках значна больш выгадна, чым валютныя, не кажучы ўжо пра захоўванне наяўнай валюты. Вельмі проста параўнаць даходнасць па рублёвых дэпазітах (60, 70 і больш працэнтаў гадавых), тэмпы дэвальвацыі і вылічыць валютную даходнасць па рублёвых дэпазітах. Яна дасягае 20, 30 і больш працэнтаў у год. Даволі цяжка знайсці ў іншых краінах прыклады такой высокай прыбытковасці ў замежнай валюце. Тым больш, што заўсёды свабодна

ГАСЦЁУНЯ

АЗІРНУЦА НАЗАД, КАБ УБАЧЫЦЬ БУДУЧЫНЮ

Прайдзі кажуць людзі: спадзявацца на лепшае можа толькі той, хто рыхтуецца да будучыні сёння. Які плён працы ў Таварыстве беларускай мовы імя Францішка Скарыны ў адыходзячым годзе? Пра гэта гутарка са старшынёй таварыства Алегам ТРУСАВЫМ.

— Заканчваецца 2001 год, што значнага адбылося ў ТБМ?

— Нягледзячы на ўсе абставіны, гэты перыяд быў для нас плённым. Па-першае, адбыўся чарговы з'езд ТБМ. Наша арганізацыя вырасла колькасна: за гэты год было зарэгістравана больш за 30 абласных і раённых структур, што складае палову ад агульнай колькасці.

Другое, чым мы задаволены: Міністэрства адукацыі прыняло пастанову аб беларусізацыі сістэмы сярэдняй і вышэйшай школы. У жніўні прынята рашэнне, што ў кожным абласным і раённым цэнтры будучы адкрыты беларускамоўны гімназі. Першай пастаўкай мае быць адкрыццё ў наступным годзе ў Мінску беларускамоўнай нацыянальнай гімназіі. У перспектыве — стварэнне беларускамоўных універсітэтаў.

Нам удалося схіліць заканадаўчыя і навуковыя колы Беларусі да распрацоўкі праграмы камп'ютарызацыі беларускай мовы. Нас падтрымалі першыя асобы: у Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Аляксандр Вайтовіч і ў Нацыянальнай акадэміі навук Міхаіл Мясніковіч. Гэта вельмі важна, бо дагэтуль ніхто такой справай не займаўся.

Увогуле, мы задаволены тым, што працуем з урадавымі структурамі на роўных.

Трэці значны вынік у тым, што мы прынялі на з'ездзе Дэкларацыю аб беларускай мове і праект Стратэгіі развіцця беларускай мовы, якую дапрацуем і канчаткова прыемем у сакавіку наступнага года.

Яшчэ мы цешымся, што, нягледзячы на фінансавыя цяжкасці, газета ТБМ «Наша слова» выходзіла рэгулярна і нават павялічыла колькасць падпісчыкаў. Прыемна, што ведамасная падліска складае 300 асобнікаў, чаго не было нават у лепшыя часы.

— Якія планы ТБМ на наступны год?

— Наступны 2002 год для ТБМ будзе вельмі важным. Праз не-

калькі дзён мы збіраем Раду, каб зацвердзіць план, які складаецца з 15 пунктаў. Галоўным мерапрыемствам будзе правядзенне на лініі ЮНЕСКА супольна з Саюзам пісьменнікаў Міжнароднага сімпозіума аб ролі беларускай мовы ў працэсе глабалізацыі. Гэта можа адбыцца 8—10 ліпеня. Мы чакаем на адкрыццё Генеральнага дырэктара ЮНЕСКА Каіціра Мацууру, які прымеркаваў на гэты час свой візіт у Беларусь.

У нашых планах удзел у святкаванні 120-х угодкаў з дня нараджэння Янкі Купалы і Якуба Коласа і 200-годдзя Ігната Дамейкі.

Спадзяёмся, што ў наступным годзе наблізімся да адкрыцця Беларускага нацыянальнага ўніверсітэта, канцэпцыю якога мы ўжо распрацавалі і сабралі больш за 50 тысяч подпісаў у падтрымку яго існавання.

— Што добрага прынес вам адыходзячы год у асабістым жыцці?

— Выйшла мая чарговая кніжка «Беларускае манументальнае дойлідства XI—XVIII стагоддзяў», якую пісаў 12 год. Што вельмі прыемна, яна добра разоходзіцца ў гандлі.

— Дзе і з кім будзеце сустракаць Новы год?

— Як заўжды, з хатнімі. Гэта сямейнае свята, і я буду з сваёй сям'ёй — жонкай Аленай і дачкою Надзеяй. Не выключана, што выедзем на ўлонне прыроды. Я нарэшце за шмат гадоў амаль збудаваў дом на лешчыцы.

— А хто ў вашай сям'і гатуе святочную вячэр?

— А ўсе разам!

— Якая найбольш любімая стравы?

— Самая звычайная, беларуская: капуста, бульба ў розных выглядках і самае лепшае — сала з адной чырвонай мясцою праслойкай.

— Дык жадаю, каб такое сала ў вас і ў нас не перавалос!

Гутарыў
Віктар МАЦЮШЭНКА.

ЗДАРЭННІ

ВЫРАТАВАЎ СУСЕД

Былае, што чалавечы жыццё залежыць ад лічаных хвілін і нават секунд. Менавіта дзякуючы хуткай дапамозе суседа, удалося выратаваць жыццё В. Бохану і яго дзіцяці.

А здарылася гэта так. Позна ноччу на пункт сувязі службы «01» паступіла паведамленне, што на пятым паверсе жылога дома па вуліцы Кальцова, адчуваецца пах дыму. Тэлефанаваў у службу выратавання сусед па лясвічнай пляцоўцы.

Пакуль пажарны аўтамабілі імчаліся да месца здарэння, падзеі развіваліся наступным чынам. Гаспадыня кватэры Е. Бохан у шокавым стане выскачыла на лясвічную пляцоўку і стала клікаць на дапамогу, бо ў кватэры засталіся дзіця і яе

былы муж. Сусед Ігар, не думаючы пра небяспеку, кінуўся ў кватэру, якая ўжо гарэла. У спальні на падлозе ляжаў у непрытомнасці гаспадар. Ігар выцягнуў яго за ногі на лясвічную пляцоўку. Перадыхнуўшы некалькі секунд, кінуўся назад. Едкі дым хутка запаўняў увесь пад'езд.

Дыхаць з кожнай хвілінай было ўсё цяжэй, але і чакаць нельга. Смяльчак на калянах папоўз зноў у пакой, дзе, па словах гаспадыні, павінна было знаходзіцца дзіця. На гэты раз Ігар убачыў, што яно пад уздзеяннем чаднага газу моцна спала на сваім ложку... Ігар вынес дзіця з кватэры.

Віктар КУТКОВІЧ,
інспектар Савецкага РАНС
Мінска.

З ПОЎДНЯ — У ПАЎНОЧНУЮ СТАЛІЦУ...

Па такім шляху «ішлі» наркатыкі, што былі выяўленыя супрацоўнікамі Мазырскай рэгіянальнай мытні ў ходзе дагляду цягніка Кішынёў — Санкт-Пецярбург пры правядзенні спецыяльнай аперацыі.

Мытная узбуджана крымінальнай справа па факту перамяшчэння праз дзяржаўную мяжу Рэспублікі Беларусь наркатычнага сродку — 655 грамаў марыхуаны.

Пётр ЖЭБРАК.

МЯЖА

НА ЗАСТАВЕ — НАЗАЎСЁДЫ

Напярэдадні Новага года застава № 5 «Пяшчатка» Брэсцкай пагранічнай групы Указам Прэзідэнта Беларусі прысвоена імя легендарнага пагранічніка Івана Барсукова. Ён удастоены звання Героя Савецкага Саюза за службу ў Афганістане, а пасля быў начальнікам Брэсцкага пагранічнага атрада.

Сёння застава лічыцца адной з лепшых у групе. Яна знаходзіцца на складаным аперацыйным напрамку магчымага руху парашульніка. На яе ўчастку два пагранічныя пераходы, аўтамабільны і чыгуначны. Служаць тут толькі выпускнікі пагранічнага факультэта Ваеннай акадэміі.

НА ЗДЫМКУ: у нарадзе — камандзір аддзялення службовых сабак малодшы сяржант Аляксандр ЧВІЛЁУ і радавы Аляксандр МІНЮК.

Фота БелТА.

можна перавесці гэтыя рублёвыя зберажэнні ў інвалютны. На жаль, я лічу недапрацоўкай банкаўскай сістэмы слабую прапаганду такіх зберажэнняў. Мы практычна не бачым банкаўскай рэкламы. Гэта слабае месца, і тут трэба выпраўляць становішча.

Шмат у чым праблемы "на-яўнага" рынку залежаць ад іншых органаў дзяржаўнай кіравання: Савета Міністраў, мясцовых органаў улады. Зараз у гэтым напрамку вядзецца вялікая праца, бо ёсць разуменне гэтай праблемы. Неабходна нарошчваць вытворчасць спажывецкіх тавараў (перш за ўсё) і пашыраць сферу паслуг, шукаць новыя віды гэтай дзейнасці, выпускаць дадатковыя каштоўныя паперы. Магчыма, частку прыбытку мэтазгодна атрымліваць праз прыватызацыю якіх-небудзь аб'ектаў і г. д. Вядома, гэта задача не аднаго дня, але вырашаць яе трэба.

Коротка пра задачы на 2002 год. Указам ад 8-га лістапада зацверджаны Асноўныя накірункі грашова-крэдытнай палітыкі на 2002 год, і зноў яе асноўная мэта — абарона і забеспячэнне ўстойлівасці беларускага рубля. Прычым, адзіны кантралюемы паказчык, які абазначаны ў дакуменце, — гэта курс беларускага рубля. На канец наступнага года ён будзе на ўзроўні 1 860 — 1 920 рублёў за долар ЗША. Скажу шчыра, задача складаная, але выканаць яе трэба. І, калі гаварыць каротка, будзе працягнутая палітыка, якая праводзілася ў апошнія гады ў сферы валютнага рэгулявання, будучы праводзіцца далейшыя меры па лібералізацыі валютнага рынку.

— Як могуць адбіцца змены ў расійскай эканоміцы і ваганні курсу расійска-

га рубля на курсе беларускага?

— Бясспрэчна, мы ў значнай ступені залежым ад расійскай эканомікі, а інтэграцыйныя працэсы адбываюцца спецыфічна на нашай грашова-крэдытнай валютнай палітыцы. У нас кожны квартал адбываюцца пасяджэнні валютнага савета з удзелам Цэнтральнага банка Расіі і Нацыянальнага банка Беларусі, дзе мы, у прыватнасці, вызначаем "калідор ваганняў" курса беларускага рубля ў адносінах да расійскага на наступны квартал. Зараз цяжка каменціраваць перспектывы расійскай эканомікі на будучы год, тут шмат нявызначанага, перш за ўсё з цэнамі на нафту, у цэлым з працэсамі, што адбываюцца ў эканоміцы свету. Але галоўнае — забеспячэнне стабільнасці нацыянальнай валюты ў шырокім сэнсе слова: яе пакупной здольнасці. А на выпадак форс-мажорных абставін у нас заўсёды ёсць рэзервы.

— Адмоўнае сальда ў памеры 347 мільярд долараў на валютным рынку — гэта фактычна дадатковая велічыня да адмоўнага сальда ў знешнім гандлі Беларусі?

— Мы — Нацыянальны банк. Таму, маючы дакладныя лічбы па адмоўным сальда ў абменных пунктах, мы не маем дакладных даных па рыначнаму гандлю, а таксама выкарыстанні сродкаў у гэтым гандлі. Такім чынам, нельга сказаць, што ўсе 347 мільярд — гэта дадатковае адмоўнае сальда нашага знешняга гандлю, але значная частка (40, 60 ці 70 працэнтаў) з'яўляецца адмоўным сальда ў нашым знешнім гандлі ў цэлым.

— Раскажыце, калі ласка, пра далейшую лібералізацыю валютнай палітыкі Беларусі. Якія мерапрыем-

ствы плануецца ў гэтай сферы?

— Тут у нас яшчэ ёсць рэзервы. Мы далучыліся да 8-га артыкула пагаднення МВФ, якое ў цэлым уяўляе сабой забеспячэнне канвертаванасці нацыянальнай валюты па бягучых аперацыях. Гэта значыць, насельніцтва і суб'екты гаспадарання свабодна набываюць і прадаюць валюту, але ў той жа час у нас ёсць і некаторыя абмежаванні: грамадзяне падчас куплі валюты мусяць мець пашпарты. Суб'екты гаспадарання павінны паказаць, для чаго яны гэта робяць, прычым пералік мэт абмежаваны, проста купіць валюту для назапашвання прадпрыемства не можа.

Пакуль без гэтых абмежаванняў дзяржава не можа абысціся, але ў перспектыве мы бачым пераход беларускага рубля на ўзровень свабодна канверсаванай валюты. Таму ў Асноўных накірунках грашова-крэдытнай палітыкі на наступны год прадугледжана, што па меры стварэння аб'ектыўных умоў мы маем намер скараціць ці адмяніць абавязковы продаж валютных паступленняў у расійскіх рублях. Тут адразу "забіваюцца два зайцы": з аднаго боку, гэта будзе спрыяць лібералізацыі валютнага рынку, з другога — ісці ў межах інтэграцыйных працэсаў з Расіяй і стымуляваць выкарыстанне расійскіх рублёў у знешнеэканамічным абароце. Акрамя таго, зараз абмяркоўваецца пытанне аб адмене прад'яўлення пашпарту падчас куплі, бо ў многіх краінах гэтага няма. У больш аддаленай перспектыве — адмена абмежаванняў на пакупку валюты суб'ектамі гаспадарання.

Гутарыў **Юрый ВАЛОШЫН.**

ГАЛЕРЭЯ МАЙСТРОЎ

З усім нядаўна, здаецца, Ганна Іванова пад уплывам вядомага майстра Веры Салдатавай стварыла першы саламяны выраб. А сёння гэта стала майстар са сваімі прыёмнымі працамі. Унікальныя саламяныя мініяцюры — ёлачныя ўпрыгажэнні — адзін з яе здабыткаў. Багатая фантазія дапамагае Ганне знайсці дзесяткі новых форм і рашэнняў, якія не паўтараюцца. Ёлачныя ўпрыгажэнні Ганны Івановай — не сляпое капіраванне

агульнавядомых шкляных вырабаў. У яе мініяцюрах — элементы традыцыйнага народнага мастацтва і нацыянальнага арнаменту.

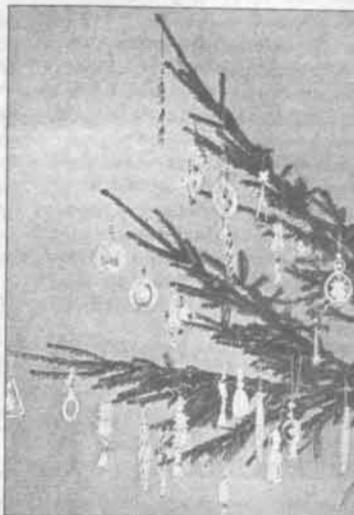
Несумненна, у навагодняю ноч ёлка ў ятнара-залацістым убранні сагрэе душу, створыць святочны настрой.

НА ЗДЫМКАХ: Ганна ІВАНОВА; ёлачныя ўпрыгажэнні з саломы, зробленыя майстрам.

Фота БелТА.

ДЫПКУР'ЕР

БЕЛАРУСКІЯ ПАРЛАМЕНТАРЫ І ЗША

У снежні ў Злучаных Штатах Амерыкі знаходзілася дэлегацыя беларускіх парламентарыяў, у склад якой уваходзілі старшыня Камісіі Палаты прадстаўнікоў па міжнародных справах і сувязях з СНД Анатоль МАЛАФЕЕУ і старшыня Камісіі па міжнародных справах і бяспецы Савета Рэспублікі Мікалай ЧАРГІНЕЦ.

Члены дэлегацыі Беларусі прынялі ўдзел у рабоце чарговай сесіі Генеральнай Асамблеі ААН у Нью-Йорку. А. Малафееў выступіў у час дыскусіі "Супрацоўніцтва ААН і рэгіянальных арганізацый".

Беларускія парламентарыі з рабочай паездкай наведалі таксама Вашынгтон, дзе адбыліся сустрэчы М. Чаргінец з кангрэсменамі Джымам Сэкстанам, Бобам Клементарам, памочнікам намесні-

ка міністра абароны ЗША доктарам Старам, намеснікам старшыні гандлёвай палаты ЗША Гары Літманам і выканаўчым дырэктарам бельгійскай групы краін — удзельніц Міжнароднага валютнага фонду Кікенсам.

Падчас гутарак абмяркоўваўся сучасны стан беларуска-амерыканскіх дачыненняў і перспектывы іх нармалізацыі, магчымасці аднаўлення міжпарламенцкага супрацоўніцтва паміж Беларуссю і ЗША і ўзаемадзеяння ў ваеннай сферы, шляхі актывізацыі дзейнасці беларускіх кампаній на амерыканскім рынку, перспектывы развіцця адносінаў Беларусі з Міжнародным валютным фондам. М. Чаргінец патлумачыў амерыканскім суразмоўцам апошнія крокі Беларусі па лібералізацыі эканомікі.

НАВАСЕЛЛЕ Ў БЕЛАСТОКУ

У натарыяльнай канцылярыі ў Беластоку адбылося падпісанне акта-дагавора куплі-продажу нерухомасці (будынак і ўчастак), размешчанай у Беластоку па вуліцы Электрычна, 9.

З боку прадаўца згаданы дагавор падпісаў пробашч парафіі святога Войцеха Станіслаў Шчапура, з боку пакупніка па даручэнні МЗС Беларусі — Генконсул Беларусі ў Беластоку Л. Каравайка.

З моманту падпісання вышэйназванага акта права ўласнасці на нерухомасць у Беластоку па вуліцы Электрычна, 9, што раней належала Рымска-каталіцкай парафіі святога Войцеха ў Беластоку, перайшло Рэспубліцы Беларусь.

Набытая нерухомасць уяўляе сабой зямельны надзел, у цэнтры якога знаходзіцца двухпа-

вярховы будынак агульнай плошчай 684 квадратныя метры, які стаіць асобна. Маецца магчымасць добраўпарадкавання жылых памяшканняў, працоўных кабінетаў, залы для афіцыйных прыёмаў, выкарыстання цокальнага паверха пад бібліятэку і архіў, а таксама памяшкання для прыёму наведвальнікаў.

Будынак узведзены ў першай палове 90-х гадоў ХХ стагоддзя і перададзены ў эксплуатацыю ў 1995 годзе.

Прыкметным з'яўляецца тое, што падпісанне дагавора куплі-продажу памяшкання для патрэб Генконсульства Беларусі ў Беластоку адбылося 14 снежня ў дзень восьмай гадавіны консульскай установы Беларусі ў Беластоку.

Павел ЛАТУШКА,
прэс-сакратар МЗС.

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

ПРЫВІТАННЕ СЯБРАМ У ЗША

Артысты тэатра фальклору «Бераг белых буслоў» Маладзёжнага цэнтра горада Буда-Кашалёва і іх мастацкі кіраўнік Мікола КОТАЎ сардэчна віншуюць суайчыннікаў, што жывуць у Амерыцы: фундацыю імя Пётры Крычэйскага, Беларуска-амерыканскі цэнтр і царкву Св. Ефрасінні Полацкай у Саўт-Рыверы, царкву Жыровіцкай Божай Маці ў Гайдэн-Парку. Шчыра віншуюць Янку Запрудніка, Сцяпана Міровіча, Жоржа Навушчыка і Стасю Сумскіх.

Са святам нараджэння Хрыстова і з Новым годам!

ПАДАРОЖЖА З ПРАЦЯГАМ

(Пачатак на 1-й стар.)

НОВАЕ АБЛІЧЧА МІНСКА

— Мінск мае асобныя прадстаўнічыя функцыі, абумоўленыя яго сталічным статусам. Таму такая вялікая ўвага надаецца гарадскому асяроддзю, якое з'яўляецца своеасаблівай візітоўкай нашай сталіцы. Праводзіцца рамонт і афарбоўка фасадаў будынкаў. Паступова горад мяняе сваю колеравую гаму. Калісьці ўвесь праспект Францішка Скарыны быў шэры. Зараз пры рамонце і рэстаўрацыі будынкаў выкарыстоўваецца актыўная колеравая палітра.

— Выклікае цікавасць новае вярчэнне асвятлення цэнтра, Партызанскага праспекта, некаторых іншых раёнаў Мінска...

— Сапраўды, раней асвятляліся толькі магістралі, пешаходныя і зялёныя зоны. Зараз жа робіцца прынята ва ўсім свеце архітэктурна-дэкаратыўная падсветка. Спадзяёмся, у 2002 годзе зазіхаць увесь горад...

— Хто займаецца ажыццяўленнем праграмы асвятлення Мінска?

— Ёсць некалькі фірм, якія досыць прафесійна працуюць у гэтым накірунку. Спецыфіку работ асвоіла гарадское прадпрыемства "Мінскгарсвятло", якое, галоўным чынам, займаецца асвятленнем горада. Менавіта яно выканала і працягвае асноўную работу па наданню прывабнага выгляду вярчэнням Мінска.

Не спыняецца праца па добраўпарадкаванню мінскіх паркаў, сквераў, бульвараў і садоў. Апошнім часам рэканструюваны Цэнтральны, былы Аляксандраўскі сквер.

— А які парк у Мінску самы стары?

— Былы Губернатарскі сад, зараз парк імя Горкага. А таксама Аляксандраўскі сквер. Асобы наш клопат — Лошыцкая сядзіба. Гэта цікавы і перспектыўны аб'ект, які, спадзяюся, у бліжэйшыя гады будзе выведзены на новы ўзровень паркава-дэкаратыўнага мастацтва.

— Ці ствараюцца ў горадзе новыя паркі?

— Канешне. Адзін з іх утварыўся каля ракі Свіслач вакол помніка Аляксандру Пушкіну (дарэчы, помнік — падарунак Масквы нашаму гораду). Гэта вельмі прыгожае і цікавае месца ў Мінску, адсюль адкрываецца панарама горада, якая заворавае.

— Дарэчы, разнастайных помнікаў з кожным годам у горадзе ўсё больш і больш...

— Так, нядаўна ўстаноўлены помнік Тарасу Шаўчэнку ў двары пасольства Украіны. З'явіліся скульптуры на тэрыторыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта — помнікі Ефрасінні Полацкай, Кірылу Тураўскаму і некаторыя іншыя.

Сённяшнія помнікі значна адрозніваюцца ад тых, што ўзводзіліся ў савецкія часы. На-

зіраецца даволі перспектыўная ў гэтай галіне тэндэнцыя да нефармальнага твораў. Тут можна згадаць яркі прыклад Міхайлаўскага сквера, упрыгожанага некалькімі нетрадыцыйнымі скульптурамі.

— Але адзін помнік ніяк не можа знайсці сабе месца ў Мінску. Я маю на ўвазе помнік Францішку Скарыне скульптара Аляксандра Дранца, які ў свой час перамог у рэспубліканскім конкурсе. Гісторыя цягнецца ўжо амаль 10 год...

— Сапраўды, сам помнік ужо адліты, але ніяк не вырашыцца пытанне, дзе ён будзе ўстаноўлены. Разглядалася некалькі варыянтаў: побач з Акадэміяй навук Беларусі, ля новага будынка Нацыянальнай бібліятэкі. Але пакуль няма нават адпаведнай дакументацыі, існуюць толькі эскізы.

— У Мінску з'явілася шмат вулічнай рэкламы. Як ставіцца да яе Мінгарвыканкам?

— Рэклама ні ў якім разе не павінна псаваць знешні выгляд горада. Але тут ёсць супярэчнасць паміж заканадаўствам па рэкламе, якое не прадугледжвае ніякіх абмежаванняў па яе колькасці, і імкненнем захаваць самабытнасць горада. А ўвогуле ва ўсім патрэбны добры густ, пачуццё меры, адказнасць і, галоўнае, любоў да свайго горада.

Алена СПАСЮК.

НА ЗДЫМКАХ: вярчэнні Мінск (на 1-й стар.).

Фота Сяргея ДЗЕНІСЕНКІ.

ласным універсітэтам у стварэнні навукова-даследчых цэнтраў (у мінулыя гады ў Гомельскім і Гродзенскім, сёлета — у Віцебскім і Беларуска-літвінска-польскім універсітэце культуры).

Мэтанакіравана даследуе гістарыяграфію беларускага фальклору Анатоля Літвіновіч, які абараніў кандыдацкую дысертацыю і падрыхтаваў манаграфію аб найбольш цікавым і маладаследаваным перыядзе беларускай фалькларыстыкі другой паловы XIX — пачатку XX стагоддзяў. Цяпер ён актыўна даследуе фальклор беларуска-польскага, беларуска-літвінскага і беларуска-латвійскага памежжа.

Няўрымліва Микола Котаў вядомы, пэўна, кожнаму, хто цікавіцца народнай творчасцю. 25 гадоў ён збіраў і даследаваў рытуалы, абрады, танцы, карагоды на тураўскай і рэчыцкай землях. Плёнам яго працы створаны 4 народныя фальклорныя калектывы, разам з якімі Микола Котаў у натуральным

бараторыяй Васіль Ліцвінка, чалавек, апантаны сваёй справай. Ён выдатны суразмоўца, а галоўнае — ЗНАУ-ЦА. Здаецца, яго зрудыцый няма краю. Дзіву даецца колькасць прыкладаў, параўнанняў у яго размове аб народнай творчасці. А яшчэ ён ілюструе тэму асабістым выкананнем песень. Яго адметны голас, народная манера выканання і гумар схіляюць да шчырага кантакту. Для збіральніка фальклору гэта выдатная якасць.

Ліцвінку добра ведаюць і любяць людзі на вёсцы. Гэта вынік яго экспедыцый па збору фальклору і 25-гадо-

нізаваць Дажынкі або правесці Кірмаш.

Васіль Ліцвінка выдаў больш за 200 друкаваных прац. Асноўныя неабходна назваць: "Зімовыя святы", "Святы і абрады беларусаў" (3 выданні), "Веснавыя святы і абрады", "Песня — душа народа" (2 выданні), "Спадчына маёй маці", "Слова міма не ляціць", "Песні партызанскай славы". Акрамя таго, з 1994 года ён рыхтуе і выпускае папулярны наскенны "Каляндар свят і абрадаў беларусаў".

Васіль Ліцвінка — асоба прыкметная сярод фалькларыстаў. Ён дасканала ве-

НАШ ДА

ЛАБАРАТОРЫЯ ПІЧЭ АДНОЙ ДАТЫ

і аўтэнтчным выглядзе пераносіў на сцэну харэаграфічную культуру продкаў.

Неаднойчы ў складзе розных гуртоў, як танцор і музыкант, ён прапанаваў беларускі фальклор у Расіі, Украіне, Польшчы, Германіі, Чэхіі. Апошнім часам Микола падтрымлівае добрыя творчыя сувязі з Беларуска-амерыканскім цэнтрам у Саўт-Рыверы, дзе жывуць нашы суайчыннікі.

Микола Котаў замацаваў свае даследаванні выданнем зборнікаў "Закукуй, зязюленька", "3 народнай скарбонкі", "50 жаночых і 50 мужчынскіх прыпевак", а на чарзе — грунтоўнае даследаванне народных танцаў беларусаў, над якім ён працуе.

З работай маладога Андрэя Амбразевіча, які выдатна валодае камп'ютэрнай тэхнікай, звязваецца будучае выкарыстанне фальклорных матэрыялаў НДЛ для арганізацыі свят, дажынак, грамадзянскіх рытуалаў, рэгіянальных фестываляў і шмат чаго іншага.

На зборах НДЛ грунтуе свой рэпертуар фальклорны гурт выкладчыкаў і супрацоўнікаў БДУ "Тутэйшая шляхта", якім кіруе таленавіты музыкант, кандыдат хімічных навук Лявон Махнач. Ужо другі год ён разам з кампазітарамі і перакладчыкамі ажыццяўляе унікальны гісторыка-мастацкі праект — сцэнічнае ўвасабленне "Спеваў пра даўніх ліцвінаў да 1434 года", 55 балад Яна Чачота, першага беларускага фалькларыста, аб нашай старажытнай гісторыі.

3. ЗАГАДЧЫК

Кожная справа нясе адбытак асобы кіраўніка. Загадвае навукова-даследчай ла-

вай работы над тэлеперадачай "Запрашаем на вачоркі", вядучым якой ён быў доўгі час. Вясковец па нараджэнню, з цягам часу ён не згубіў той народнай непасрэднасці і адметнасці, якую набыў, жывучы ў роднай палескай вёсцы Ніжні Цеберажоў. Таму ён заўсёды блізка і зразумелы простаму люду.

У 70-я гады Васіль Ліцвінка пазнаёміўся з Рыгорам Шырмам. Славу збіральніка беларускага фальклору больш дзвюх гадаў слухаў песні, якія сабраў па вёсках Васіль, і, уражаны, раіў яму не пакідаць гэту справу. Іх кантакты працягваліся да канца жыцця славутага майстра. У рабочым кабінце Васіля Ліцвінкі дагэтуль вісіць партрэт Рыгора Шырмы як сведчанне пераемнасці традыцыі. Не выпадкова для сваёй кандыдацкай дысертацыі ён выбраў тэму: "Рыгор Шырма — фалькларыст".

Ліцвінка выканаў запаведы сваіх настаўнікаў Рыгора Шырмы і Генадзя Цітовіча — не толькі збіраць скарбы народнай творчасці, але й вярнуць іх у паўся-

дзённае жыццё. Яго даследаванні далі штуршок да адраджэння на Палессі абрадаў "Ваджэнне куста" і "Пахаванне стралы". У гарадскім асяроддзі, дзякуючы яго намаганням, аднавіліся традыцыі калядання і валачобніцтва. А правядзенне Вялікадня ў Траецкім прадмесці горада Мінска стала штогадовым святам. Пэўна, няма ніводнага рэжысёра, які б не кансультаваўся з ім, як лепей правесці Купалле, як арга-

дае не толькі беларускі, але і рускі, украінскі, польскі, сербскі, балгарскі фальклор. Сувязі яго з замежнымі калегамі вельмі трывалыя. Нагадаем, што ён спалучае з асноўнай працай абавязкі старшыні Беларускага саюза фалькларыстаў, вельмі шануюнай арганізацыі.

Так атрымалася, што ў 2001 годзе Васіль Дзмітрыевіч святкуе некалькі юбілеяў: 80-годдзе Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, выкладчыкам якога з'яўляецца, 20-годдзе навукова-даследчай лабараторыі беларускага фальклору БДУ, якой кіруе, і я спадзяюся, што яго сябры і калегі не забудуць галоўнага: 7 снежня Васілю Ліцвінку споўнілася 60 год.

Слаўны ўзрост і слаўныя справы! Хай яны доўжацца на карысць роднай Беларусі!

Віктар МАЦЮШЭНКА.

НА ЗДЫМКАХ: Міхась КЕНЬКА, дацэнт кафедры тэорыі літаратуры БДУ, і Васіль ЛІЦВІНКА; у фальклорнай вандроўцы; у час святкавання Каляд і Гукання вясны.

ЮБІЛЕЙ

ТРЫУМФ У МАСКВЕ

75 год з дня заснавання адзначыў Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа ў Віцебску. Гэта падзея супала з гастролі ў Маскве.

Двадзятніцкі гастролі Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Я. Коласа з поспехам прайшлі ў Маскве на сцэне Тэатра садружнасці акцёраў Таганкі.

11 спектакляў, што былі прадстаўлены на суд глядача, — гэта не толькі п'есы нацыянальных драматургаў, але і руская, сусветная, сучасная замежная класіка. У тым ліку і "Вішнёвы сад" у пастаноўцы рэжысёра Юрыя Лізнягевіча. Аўтарытэтная маскоўская газета "Камерсант" напісала аб гастролі: "Сцэнічная паэма па матывах творчасці беларускага класіка Я. Коласа "Зямля" — ві-

знитая картка тэатра. Але нават самы нацыянальны з усіх спектакляў нельга назваць этнаграфічным. Пры тым, што ў пастаноўцы многа фальклорных элементаў, яна не выглядае арбацкай размаляванай матрошкай. Размова аб жыцці і лёсе віцебскага тэатра вядзе ў духу другога свайго земляка — Марка Шагала... Так што варта адкінуць скепсіс і ўпэўніцца, што сапраўдны тэатр бывае і за межамі Садовага кальца".

НА ЗДЫМКУ: коласаўцы ў дзень юбілею.

Фота Аляксандра ХІТРОВА, БелТА.

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

МАЛДОВА

Дзень добры, рэдакцыя «Голас Радзімы»!

Вельмі прыемна, што змясцілі малюнкі юных мастакоў з Малдовы, дасланыя на конкурс «Баларусь у маім марэх».

Удзячны, што надрукавалі мой артыкул пра С. Каткова. Капі быў у Мінску, зайшоў у Па-

лац мастацтва на яго юбілейную выставу «Настаўнік і вучні». Не кожны мастак будзе глядзець у такім спалучэнні (яно любога «пабіць»), а Каткоў з вучнямі добра глядзеўся. Выстава адбылася. І выдатная.

Пастаянна атрымліваю вашу газету, і заўсёды яе чакаю. З павагай

Вячаслаў ІГНАЦЕНКА.

АСОБА

КРОКІ ТАЛЕНТУ — УЧЫНКІ

Ці ведаеце вы чалавека, які б змог міжнародную прэмію імя Адама Міцкевіча — 60 тысяч долараў — адаць на карысць царквы і асірацельных хрэсціан у Сербіі, адразу, не пабачыўшы, не патрымаўшы ў руках! І гэта не мас-медыямагнаты Гусінскі ці Беразоўскі, а звычайны, далёка не заможны чалавек, талент якога нават у Еўропе за бліскучыя духоўныя п'есы быў заўважаны і так высока адзначаны.

Шмат гавораць пра замежных мецэнатаў, якія дапамагаюць будаваць храмы. Але ўявіце маладога творчага чалавека, якому нават на яго прафесійную дзейнасць не хапае сродкаў і яму саслужаць бліжня. І вось такі чалавек ахвяруе прэмію "За духоўнае адраджэнне" (350 долараў) на аднаўленне беларускай праваслаўнай Лаўры, роўнай украінскай Пачаеўскай ці рускай Троіца-Сергіевай, якраз на здзяйсненне таго, пра што ён жывілісаў у сваіх навуковых працах і мастацкіх творах.

А прэміі гэтыя ён атрымлівае за самаахвярную працу, у час якой і сам не ведаў, што рэальнай — хрысціянская эпоха "першай вогненнай любові", час "залатога веку" старабеларускай кніжнасці ці сучаснасць...

А хто ўсклаў на сябе абавязак напісаць гісторыю свайго этнасу, што прайшла пад знакам іконы?..

Героя майго эса вылучае асаблівы талент драматурга, пісьменніка, паэта. За што я люблю ягоны творы? Яны ўмацоўваюць чалавечы сэрцы, што і з'яўляецца найвышэйшым прызначэннем мастацтва. Адзнака таленту духоўнага пісь-

менніка, які часамі недобрачыліцы не могуць яму дараваць, — пераконваць людзей стаць лепшымі, знішчаць зло ўнутры і вакол сябе.

А цяпер час назваць імя майго героя. Алена Яскевіч — асоба унікальная і незвычайная, бо, калі кажаш, што чалавек — аўтар 17 кніг, звыш 600 артыкулаў, адзначаных акадэмічнымі і духоўна-дзяржаўнымі прэміямі, абцяжараны міжнароднай вядомасцю і чытацкім прызнаннем, — уяўляецца істота надзвычай выбітная, жорстка мэтанакіраваная, а не тонкі душэўна і таленавіты трыццацігадовы чалавек.

Мне даводзілася сустракаць яе, затурканую побытам, прыціснутую жыццёвымі абставінамі, але заўсёды адчуваў светлы духоўны імпульс яе жыцця.

Для мяне Алена Яскевіч — увасабленне шчырага падзвіжніцтва і самаахвярнасці. І калі землякі не заўсёды хочуць бачыць гэта, то сябры ў замежжы ўголас, на пісьме, праз узнагароды, чытацкае і грамадскае прызнанне заўсёды шчасліва сцвердзіць у свеце яе подзвіг.

Рафаіл НАЛБОЦКІ, прафесар. Таронта—Тэль-Авіў.

ЗВАРОТНАЯ СУВЯЗЬ

ПОЛЬШЧА

БЕЛАРУСКІ
ФОРУМ
САМАКІРАВАННЯ

На пачатку снежня ў Гайнаўцы прадстаўнікі органаў мясцовага самакіравання Гайнаўкі і Бельска-Падляскага заявілі аб сваім намеры стварыць у Польшчы Беларускі форум самакіравання.

Новая арганізацыя будзе аб'ядноўваць кіраўнікоў, палітыкаў, грамадскіх актывістаў, у тым ліку цяперашніх і былых дэпутатаў мясцовых саветаў. Ужо падрыхтаваны статут арганізацыі, які паслужыць асновай для яе афіцыйнай рэгістрацыі.

Па меркаванні бургамістра горада Бельск-Падляскі Андэя Сцепанюка, аднаго з заснавальнікаў форуму, у беларусаў Польшчы яшчэ не было такой арганізацыі, якая б займалася праблемамі самакіравання. У аркамітэт па стварэнні новай арганізацыі

ўвайшло больш за 20 прадстаўнікоў мясцовых органаў улады з Гайнаўкі, Бельск-Падляскага і Беластока. На даным этапе ажыццяўляць кантакты з дзяржаўнымі структурамі і грамадскімі арганізацыямі Польшчы ад імя ствараемай арганізацыі ўпаўнаважаны: бургамістр Бельск-Падляскага А. Сцепанюк, старшыня Беларускага саюза ў Польшчы Яўген Ваппа, а таксама Яўген Сачко.

Галоўныя задачы форуму: прадстаўленне інтарэсаў беларускай этнічнай меншасці на палітычнай арэне Польшчы, а таксама ў органах мясцовай улады і іншых арганізацыях і ведамствах, абмен вопытам дзейнасці мясцовых органаў улады для развіцця беларускай культуры і адукацыі.

Форум ствараецца для таго, каб аблягчыць кантакты паміж кіраўнікамі органаў самакіравання, беларусамі паходжанні, у вырашэнні надзённых праблем беларускай этнічнай меншасці, асабліва ў месцах яе кампактнага пражывання.

Вікторыя БОХАН.

ВЕРНІСАЖ

Уладзімір Міхайлавіч не губляе сувязей з Радзімай, дзе засталіся ягоныя сваякі, успаміны пра дзяцінства і юнацтва.

Некалькі гадоў таму Уладзімір Кіркевіч прадстаўляў сваю выставу акварэлей у Музеі сучаснага выяўленчага мастацтва, дзе мы з ім і пазнаёміліся. І зараз, калі мастак бывае ў Мінску, ён наведвае рэдакцыю газеты «Голас Радзімы», і

ВАЧЫМА
Уладзіміра КІРКЕВІЧА

Мастак Уладзімір Кіркевіч пакінуў Беларусь больш за 40 гадоў таму. Жыве ў Феадосіі на Украіне. Ягоныя работы знаходзяцца ў многіх мастацкіх музеях былога СССР. Значная частка з іх падарана айтарам.

мы таму вельмі рады. Гэтым разам Уладзімір Міхайлавіч паказаў нам свае новыя працы — вынік амаль чатырохгадовай вандроўкі па Беларусі.

Мастак наведваў сваю радзіму — Піншчыну, Белавежскую пушчу, Нясвіж, Полацк... Ён кажа, што атрымаў сапраўднае задавальненне ад паездкаў, шмат уражанняў ад мясцін, з якімі звязана яго маладосць. Акрамя таго, вандроўка дала магчымасць убачыць і нешта новае. Такім чынам, ён здзейсніў сваё адкрыццё Беларусі. Мы ж з задавальнен-

нем пазнаёміліся з новымі акварэлямі мастака, на якіх пейзажы, помнікі архітэктуры, нацыянальныя святыні. Магчыма, у хуткім часе ў Мінску адбудзецца выстава работ Уладзіміра Кіркевіча, непасрэдных і шчырых. Яны нясуць станоўчую энергію любові да Беларусі і надзею на лепшую яе долю.

Алена СПАСЮК.

НА ЗДЫМКАХ: Уладзімір КІРКЕВІЧ. Працы мастака: «Полацк. Від на Сафійскі сабор»; «Восень у Каменцы»; «На Замкавай гары ў Тураве».

Фота Яўгена КАЗЮЛІ.

ЛЁСЫ

ГОСЦІ З
МА
А
Я
М
І

Мая мама, калі была дзяўчынкай, сябрала з сям'ёй Крывіцкіх. І вось гэтыя Крывіцкія надумаліся з'ехаць у Амерыку. Дзеці, асабліва старэйшай дачцэ, не хацелася ў Амерыку. Але што зробіш! Было гэта ў 1992 годзе.

Пацху, памалу яны прыжыліся там. Але пра родную Беларусь не забываліся: пісалі лісты, тэлефанавалі. А нядаўна меншая з Крывіцкіх — Іна прыязджала ў Беларусь са сваяк і сям'ёй. Тут у іх ёсць сваякі. Завіталі яны і да нас у госці. З імі была іхняя дачушка Джэсіка. Яна нарадзілася ўжо ў Амерыцы. Ёй паўтара годзіка, і яна разумее толькі па-англійску.

Госці з Амерыкі прывезлі свае касеты, і мы паглядзелі, як яны жывуць. Было цікава.

Якраз падчас іх гасцявання ў Мінску адбыліся страшэнныя тэрарыстычныя акты ў Амерыцы. Усе вельмі перажывалі і хваліліся.

З Беларусі госці павезлі шмат падарункаў і гасцінцаў, і сярод іх — кніжачку майго дзядулі Уладзіміра Содала «Тут бацька свой край» — пра славу тага беларускага паэта Янку Купалу.

Цудам у дзядуліным архіве захавалася сачыненне-развага Апы Крывіцкай пра п'есу Янкі Купалы «Раскіданае гняздо», у якой яна цытуе радкі з твора: «Чалавек з зямлёй зрастаецца, як дрэва. Сячы дрэва — засохне, адбяры ў чалавека зямлю — загіне!» Пісала Ала гэта сачыненне, калі вучылася ў васьмым класе 121-й мінскай школы.

Сержык ЧЫЛІКН-САДЭЛЬСКІ,
вучань 4 «В» класа
мінскай школы № 216.

ІТАЛІЯ

Віншую з Калядамі (у Італіі гэта вялікае свята — адзначаюць два дні), а таксама з Новым 2002 годам! Жадаю ўсім здароўя і добрага настрою: гэта вельмі дапамагае ў жыцці.

Спадзяюся на лепшае і ў нашай роднай, любімай Беларусі.

Ваша Леанарда МАЛЕЕВА.

Мілан.

ІЗРАЇЛЬ

У аб'яднання выхадцаў з Беларусі ў горадзе Нацэрэт Іліт добрыя сувязі з Радзімай. Штогод болей за 50 членаў нашага аб'яднання наведваюць родныя мясціны. Усе мы ўдзячныя Пасольству Беларусі, а таксама прадстаўніку «Белавія» Ігару Гаўрылюку, які дапамагаюць нам у гэтым.

Традыцыйным для тысяч выхадцаў з Беларусі стала ўрачыста адзначаць Дзень Перамогі і Дзень незалежнасці Рэспублікі Беларусь. У зямляцтве гучаць беларускія песні і музыка: сярод нас шмат спевакоў, танцораў, дэкламатараў.

Летам па суботах ездзім адпачываць на мора, наведваем шматлікія гістарычныя і культурныя мясціны. У час экскурсій на аўтобус вышываецца шыльда: «Беларусь — Нацэрэт Іліт».

Дзякуючы цікавым мерапрыемствам, расце колькасць жадаючых уступіць у аб'яднанне (яно налічвае ўжо 520 чалавек), а значыць, умацоўваецца і матэрыяльная база, што, напрыклад, дазволіла нам набыць камп'ютэр. Цяпер кожны жадаючы можа навучыцца ім карыстацца.

Пра мерапрыемствы аб'яднання часта разказваецца ў мясцовай рускамоўнай газеце, па радыё «Рэко».

Міхаіл КАМІСАРЧЫК.

ІНФАРМУЕ «БАЦЬКАЎШЧЫНА»

МГА «Згуртаванне беларусаў свету «Бацькаўшчына» абвясціла стварэнне Інфармацыйнага цэнтру «Беларусь аб'яднаная» дзеля наладжвання сталага супрацоўніцтва паміж грамадскімі арганізацыямі Беларусі і беларускай дыяспары.

Першым практычным мерапрыемствам на гэтым шляху стала сустрэча прадстаўніц шведскай арганізацыі «Varby Gard» з кіраўніцтвам жаночых грамадскіх аб'яднанняў Беларусі. Сустрэча была наладжана дзякуючы прадстаўніцы беларускай дыяспары Швецыі, сябру Вялікай рады «Бацькаўшчыны» — Ларысе Гудлеўскай. Са шведскага боку на сустрэчы прысутнічалі Гуніла Ландх і яе калега Унелма Кракау. З беларускага — Святлана Бястужава (Беларускі жаночы інфармацыйна-каардынацыйны цэнтр), Наталля Казлова (Мінскае аддзяленне Беларускай арганізацыі жанчын-юрыстаў), Вольга Каменева (Магілёўскае гарадское грамадскае аб'яднанне «Жанчыны для жанчын»), Лідзія Мелішава (грамадскае аб'яднанне «Надзея», г. Горкі), Тацяна Царук і Вольга Каменева (аб'яднанне «Камяніца», г. Навагрудак).

УКРАЇНА

АЖАНИЦЦА ЦІ ШТО?

Гумарэска Пётруся КАПЧЫКА

Новы год, як вядома, — свята сямейнае. А як быць халасцяку? Гэтая думка са жніўня ўжо не давала мне спакою. А ў снежні яна ўвогуле стала адзінай. Нібыта набат нейкі ў галаве.

Што ж рабіць? Сядзець аднаму ў пустой кватэры, дзе і ёлкі няма? Сумна. Нават перакінуцца словам няма з кім. Пайсці да суседзяў справа па песвічнай пляцоўцы? Не магу: грошы з мінулага Новага года павінен. Яны ўжо зноў вітацца пачалі, відаць, забыліся пра гэта. А зайду — абавязкова ўспомняць.

Зайсці да суседзяў злева? Баюся. Учора нейкая іхняя сяброўка, папрасіўшы дазволу пакарыстацца тэлефонам, занадта доўга і голасна гаварыла некаму, што яна працуе ў сталойцы і свежыя памідоры ды халадзец для яе не праблема. А потым дадала, што ёй дазволіў патэлефанаваць суседзі, вельмі сімпатычны малады чалавек. На мой погляд, мая маладосць, як і яе, прыйшла на больш раннія пяцігодкі. Ды і сімпатычным мяне можа назваць чалавек хіба толькі з фантазіяй: сам лішні раз баюся паглядзець у люстэрка! Не, не пайду да іх. Жаніцца баю запахне...

Дык што ж рабіць? Што рабіць? Эўрыка! Тэлефон! А ну, дзвікну Алясю. Штосьці доўга не падмае слухаўкі. Ага, нарэшце падняў. Чуваць зван посуду, відэльцаў. Але тон у яго нейкі кіслы. Ага, чуецца голас яго блугавернай. Што яна там пішыць? Ага: «Не ваялі дурня, прыдумай што-небудзь. А то ўсё, што нарыхтавала на тыдзень, ён пажрэ за дзве гадзіны!» А каб ты падавілася! Пакладзе на талерку дзве зялёныя гарошыны і сочыць, ці не занадта шпарка ты іх паядаеш. Усё зразумела, кідаю слухаўку. Пазваню Міхасю. Хаця — стоп! Чацвёрта дзяцей, адно меншае за другое, гэта ж арда! Зноў будуць тыкаць кулакамі ў мой жывот і пытацца на ўвесь голас: «Дзядзька, чаму ты не лётаеш? Ты ж дырыжабль, так?» Прабачце, але да Міхася мяне і на вярочцы не зацягнуць.

А час ідзе. Дзве гадзіны засталася. Можна, да Кулінічаў падацца? Я ім нядаўна намякаў, што, магчыма, завітаю на сустрэчу Новага года. Радасці вялікай гэта ў іх не выклікала, але куды яны дзенуцца, калі я з'яўлюся?! Вырашана: еду!

Вось і патрэбныя дзве-

ры. Але што гэта? Запіска. Чытаю: «Паважанае спадарства! Прабачце, нас запрасілі ў госці. Мы сустракаем Новы год ў хацінцы лесніка. Кулінічы».

Што за час, што за новыя! Ведаюць, «жмоты», што я іх усюды ў горадзе знайшоў бы, дык нейкую хацінку лесніка прыдумалі. А за дзвярыма чуецца галасы. І не проста галасы, а цэлая «капэла». Званок у іх не працуе ці што? Не, браток, гэта табе, дурню, «навучальны ўрок»: не папярэджвай нікога загадзя пра свой святочны візіт!

Усё. Трэба імчаць дадому, да тэлевізара. Хоціць гастралываць. Таксі! Таксі! Ага, тут табе яно і спынілася... А што на гадзінічку? Божухна, за дзесяць хвілін дванаццаць! Усё. Сустрэў Новы год. Нават пагаварыць няма з кім, на вуліцы ані здані.

Ажаница ці што?

БелТА.

ЛІТАРАТУРНАЯ СТАРОНКА

Сакрат ЯНОВІЧ (Польшча).

ЗАШІСЫ
ВЕКУ

Узджаць завідна ў Казлоў Луг не планавалася. Заляглі ў зарасніках, на канцавым загуменні. Музыкі пачаліся былі — чулася, але слаба бубнілі, начэкваючы кавалеркі, якая яшчэ сцябала па хатах сіваху (паненкі канчалі модзіцца). У падворышчах людзі віскліва кармілі свіней, бабы курэй клікалі. Ад лесу пастух гнаў кароў з пашы, што здаля магло падацца пяхотнаю ротаю з вазамі рыштунку ды прывянту...

Узышоў месяц і кусалі камары, калі Чорны Грышка махнуў траву недакурак, гучна сказаў:

— Цяпер, хлопцы!

З трэскатам там павыводзілі з гушчавы маторы і з рыкам ірванулі туды, да пагулянскай ламатні з п'янымі спевамі. Гамавалі каля парога святліцы так, што мала не пападалі, а густы пыл наляцеў за

Працяг. Пачатак у №№ 40 — 51.

імі, укрывшы ўсю гэтую каманду. Чорны Грышка саскочыў з вуркоччай машыны першым і нема заенчыў на парозе:

— *Ręce do gory!* — і пагрозліва размахнуўся над галавою доўгім шворнем, з якога ападала паперына, нагадваючы белы штандар капітуляцыі.

Вашаі зарагаталі, убачыўшы местачковых шванцаў. Калі, аднак, поруч з Чорным з'явіўся Святы, нехта пагасіў ліхтар пад столію і зрабілася ціха, бы ў прыход начной навальніцы.

— *Ręce do gory*, сказаў вам, — паўтарыў без сэнсу ў цемнаце Чорны Грышка, дапусціўшы тым самым памылку небандыта.

Аднекуль адказаў яму сіплы голас выпявайлы і курца:

— Пацалуй у...

Узняўся вэрхал, і Чорны аддаў загад сябрам:

— Яблык! — і зашпурлялі яны імі неўпапад. Ад гэтага тхнула ад-

туль нейкім аптэчным смуродам і зараз першабытнымі крыкамі дзяўчат. — Назад! — была наступная каманда і сябры гурнулі да абачліва не пагашаных матацыклаў. Святы Франак спатыкнуўся, але Чорны Грышка падхапіў яго за кайнер; ніхто не застаўся пад мужыцкімі ботамі.

Дагналі і перагналі наезнікаў казлоўскія сабакі. Падралі нагавіцы Святому, які сядзеў ззаду за Чорным; уцякалі яны апошнімі, пакамандзерску прапусціўшы сяброў дапераду. Франак страшэнна пералужаўся і ад таго схпіў ушчаперанае яму за нагу малое сабарно за карак ды падняў над зямлёю — адурэлы такім лётам дварняк завяў дзіка і ад гэтага цяпае ган'е некуды прапала.

Ды адна бяды не бывае. У святло пражэктара пярэдняга матацыкла ўбег малады, то і дурны, заяц, як аказалася пасля. Чорны Грышка ледзьве запыніўся перад карамболом. Святы Франак, які

верыў у злыя духі, не адразу сцяміў, што не вогненныя гэта чэрці бліскаць перад ім ды бахаюць жалеззем, скачучы ценямі ўсе нібы з нябесаў ды ўніз на дарогу рагатымі ілбамі...

Тым часам Бог аднаў розум якраз казлоўцам, і яны выбеглі за вёску, каб пакваліцца нагодаю накапешчы удосталь. Гопалі, бы збунтаваныя ў паншчыну халопы, паддаючы жару самі сабе ебукамі (на шчасце, не дадумаліся ўзяць вілы ды сякеры). Чорны Грышка — а ў такі пограз ён сухі, аж іскры з яго сыплюцца — гукнуў, як пых полымя:

— Гасіць фанары! Маўчаць!

У невідую цемнач балаган пагоні аці і можна было ўявіць сабе, як тыя пасталі ў купе, чуйна ўслухаўшыся. Сябры гэтак жа не варушыліся, ад стрымнага страху разумеючы, што васьць у дажджавое хмар'е ратунак, бо паніка закончылася б капліцаю ім. Абедзве зграі цішыліся з паўгадзіны, хоць недысцыплінаваныя мужыкі выяўлялі час-часом сваю прысутнасць баязлівай лаянкай: "Ану, шванцы абструганя!"

Чорны загадна шаптаў:

— Хлопцы, ні з месца! Хамуты ўс...

І сапраўды, тыя неўзабаве заргалапанілі, як і павінны забабонныя варвары, упахонаны чарамі свету. Іх гамана аддалялася. Сябры асцярожна, без дзвігання, пападымалі ўсяляк паваленыя маторы і, не маючы пэўнасці ў іх несапаванасці, павялі ў руках. Дзіўнае гэта было вяртанне, доўгае і ўтомнае. Рыхты зладзеі, што набраліся здабычы ў падлесных засценках багатых хутарцаў...

Местачковая галота зайдла ганарылася сябрамі з Жыдоўскага завулка, у паслейшых аповедых

якіх пра тое здарэнне нават гранаты рваліся ды біла артылерыя, пакінутая адступачымі немцамі каля ўзарванага партызанамі мастка на Балатнянцы.

НОЧ ВІЯЛЕТЫ

Віялета была жырняя; ела нават бульбу з постам. Адзін раз прачнулася ад голаду і сярод ночы распаліла ў пліце ды насмажыла пляцкаў з пшанічнай мукі. Так аб'елася імі, што не магла здыхацца. Цёпла апрунулася, каб прайсціся па мястэчку. У скверыку гулі п'яногі, грызліся, бы тыя паршукі на выгане, і Віялета пасунулася далей ад вулічнага святла. Зайшла яна за Антыфонавы стадолы, за якімі пачыналася балаціна ў кустоў. І хоць баялася чорта лазатага, раптам схпіла яе злосьць на мужа свайго, які ўжо каторы год не варочаўся з заробкаў у Нямецчыне. Віялета тут, у гэтай поначнай пустэчы, зразумела, што Артур пакінуў яе бяздзетную.

Вярнуўшыся дахаты, яна кідала ў агонь усенькія яго дарункі, напрысланыя ім у пачках. Вялікую бутэльку іспанскага віна выпіла, не адымаючы губоў, і яно пакаціла яе. Калі ачуняла, быў дзень на двары, па вокнах дзынкаў дождж з градам, а сама яна ўся калацілася ад дрыжыкаў; лоб паліла гарачка. Мела яшчэ настолькі змогі, каб давалачыся да лекара на Акопах, адкуль павезлі Віялету ў далёкі шпіталь. Пакуль паспела даць значы сваячцы, дабро яе павыносілі валакіты, толькі мабля не рушылі.

Віялета выжыла, але здароўя ў яе ўжо няма. Ходзіць, як шкпет нейкі, і часта плача.

НАТАТКІ Яўгена ЛЕЦКІ

ПАД
ЗНАКАМ
НАДЗЕІ

Год мінулы, першы год новага стагоддзя і тысячагоддзя, больш, чым светлых спадзяванняў на шчаслівую будучыню, прынёс чалавецтву болю і трывогі за свой лёс, распачы і спаняверанасці. Знакавым выпрабаваннем сталіся прычыненія самай магутнай дзяржаве свету характы, якія прымусілі разам са Злучанымі Штатамі здрыгануцца ўвесь цывілізаваны свет.

Ды сёння больш чым відавочна: адной сілай сусветны парадак не пераменіш. Пытанне ў тым, ці здолее чалавецтва ў гэтым стагоддзі пабудавач сваё жыццё па законах праўды, добра і справядлівасці, ці наступіць паміж людзьмі лад і згода. І гэта датычыць не толькі сусветных абсягаў, сужыцца народаў і дзяржаў, але і таго, як, па якіх законах і маральных прынцыпах ладзіцца жыццё ў кожнай асобнай супольнасці.

Мае сімпатыі як тут, у Беларусі, так і ў асяроддзі беларусаў замежжа з тымі, хто на сваім канкрэтным месцы годна спаўняе сваё прызначэнне на зямлі, як высакародны абавязак перад Богам і іншымі людзьмі, робіць усё ад яго залежнае, каб наш народ выстаў і духоўна ўмацаваўся ў няпростай для яго сітуацыі ў гэтым, XXI стагоддзі.

Усё, у рэшце рэшт, залежыць ад канкрэтных людзей, ад таго, спрыяе ці, наадварот, замінае чалавек нейкай канкрэтнай справе ці працэсу, тэндэнцыі. Не можа не радаваць, напрыклад, мудрае стаўленне да жыцця нязменнага на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў старшыні Беларуска-Амерыканскага задзінчання Антона Шукелойца, які не толькі мае вялізны жыццёвы і грамадскі вопыт, але і ў сваім паважаным узросце застаецца ў выдатнай інтэлектуальнай форме, мысліць па-сучаснаму і добра разумее, што беларуская прысутнасць у Амерыцы можа дзейсна захоўвацца і самацвярджаць сябе толькі з прытокам свежых маладых сіл. Такое ж паяднанне старой і маладой эміграцыі адчуваецца і ў дзейнасці Згуртавання беларусаў Канады, у святарскай і грамадскай чыннасці айца Надсона ў

Англіі, які здолеў сабраць не толькі унікальную бібліятэку, але і не менш унікальны музей беларушчыны на чужыне, дзе ёсць такія кнігі і такія рэчы (напрыклад, старадрукі Ф. Скарыны і сліцкія паясы), якіх мы не маем тут, на Бацькаўшчыне.

А хіба не выклікае захаплення ціхая, па-беларуску цыгавітая, абсалютна пазбаўленая дэкларатывнасці і позы дзейнасці на пасадзе таксама нязменнага старшыні Беларуска-Амерыканскага культурна-грамадскага цэнтра ў Саўт-Рыверы Юркі Навумчыка, душэўна мне блізкага чалавека, які шмат у чым нагадвае Сяргея Карніловіча, які пакінуў пасля сябе добрую памяць і на Бацькаўшчыне дабрачыннымі акцыямі! Гэта ўласціва Юрку Навумчыку і ўзначаленай ім грамадзе. Вось недзе і цяпер у дарозе пакункі з падарункамі для дзетак беларускамоўнага дзіцячага садзіка, пра які распавядалася на старонках "Голасу Радзімы".

А колькі добрага зрабіла для беларускіх дзетак слаўная беларуска з Амерыкі Ірэна Каляда! Называю тут прыклады сама-нахварнасці беларусаў далёкага замежжа. Але іх усё больш і на так званай постсавецкай прасторы, дзе да нядаўняга часу

нашы суродзічы былі пазбаўлены магчымасці гуртавацца ў суполкі, ладзіць сваё нацыянальнае жыццё. Цяпер іначай.

Прыемным адкрыццём для мяне сталася нядаўняе (у снежні) наведванне Вісагінаса, горада ў Літве, які ўзнік побач з Ігналінскай атамнай электрастанцыяй. Там жыве некалькі тысяч беларусаў. Не так і шмат у параўнанні, скажам, з Масквой ці Санкт-Пецярбургам. Але дзейнасць вісагінаўскіх беларусаў можа быць прыкладам таго, як умела трэба наладжваць сваё нацыянальнае жыццё ў цесным кантакце як з мясцовымі літоўскімі ўладамі, так і прадстаўнікамі пасольства Рэспублікі Беларусь у Літве, якое працяглы час узначальваў Яўген Вайтовіч, а цяпер закладзены падмурак мацуе Уладзімір Гаркун. І як вынік — беларускамоўныя класы ў сярэдняй школе, няздольная беларуская школа для вучняў іншых школ і тых, хто ўжо працуе, але жадае ўдасканаліцца ў роднай мове, хоча ведаць гісторыю і культуру свайго народа.

Ездзіў я туды на адкрыццё Беларускага культурнага цэнтра "Крок". Ён ладкуецца ў набытых беларусамі ў гарадскіх улад выдатных прасторных памяшканнях, дзе будуць праходзіць заняткі і згаданай няздольнай школы, і рэпетыцыі беларускіх ансамбляў "Світанак" і "Шчара", якія так хораша парадавалі сваім майстэрствам удзельнікаў ура-

чыстасцей. Пакуль нічога падобнага не маюць тут прадстаўнікі іншых дзяспар, асобных з якіх налічваюць куды больш сяброў, чым беларусы. Вось вам прыклад не дэкларатывнага падыходу на ўзроўні адных толькі заклікаў "Жыве Беларусь!", а рэальнай працы на карысць Беларусі і яе дачок і сыноў, што воляю лёсу апынуліся за мяжой. А адбываецца такое найперш дзякуючы нястомнай энергіі заснавальніка і нязменнага кіраўніка суполкі "Крок" Алега Давідзюка.

Беларусам за мяжой дапамагае ў няпростым жыцці, у захаванні і мацаванні сваёй беларускай існасці адчуванне братняга роднага локця, далучанасці да грамадскіх згуртаванняў.

Аднак жа бывае і так, што лёс закідае нашых суродзічаў туды, дзе яны застаюцца адны ці толькі са сваёй сям'ёй сярод прадстаўнікоў іншых народаў. Пераважная большасць такіх, на жаль, для Беларусі згасае. Выстоўваюць і застаюцца моцныя духам тыя, каго называюць Асобамі. Прыкладам тут можа быць жыццё і дзейнасць шанюнага Барыса Кіта, чалавека паважанага ўзросту (ён ужо перасягнуў сваё дзевяностагоддзе), які заставаўся сапраўдным беларусам заўсёды і ўсюды, куды б яго ні закідаў пакрыжасты лёс. Некалькі апошніх дзесяцігоддзяў Барыс Кіт жыве ў Фран-

кфурце-на-Майне, дзе, апрача яго, тых, каго мы называем вядомымі беларусамі, бадай што, і няма...

Мінулы год парадаваў мяне пакуль што завочным знаёмствам з беларускай новай эміграцыйнай хвалі Жаннай Малашэвіч, той самай, якая, калі памятаюць чытачы "Голасу Радзімы", выпадкова праз друк дасягнула наконот праблем беларускамоўнага садзіка ў Мінску і вырашыла яму дапамагчы. Я пра гэта напісаў, даслаў спадарыні Жанне газету і атрымаў ад яе адказ, не толькі мне па-чалавецчы душэўна роднасны і сімпатычны, але, мяркую, і паказальны як голас прадстаўніка новай хвалі эміграцыі, якую, на жаль, мы пакуль мала ведаем. (У хуткім часе "ГР" надрукуе гэты шчыры чалавечы дакумент). А зараз хачу павіншаваць Жанну ў ўсіх, хто апынуўся за межамі Бацькаўшчыны, з Новым годам ды пажадаць ім звычайнага чалавечага шчасця, веры ў светлую будучыню нашай роднай Беларусі. Няхай надзея не пакідае нас! Усяго вам найлепшага, нашы дарагія суродзічы!

НА ЗДЫМКУ: падчас урачыстага адкрыцця Беларускага культурнага цэнтра "Крок" у Літве. На пярэднім плане (злева направа): Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Беларусь у Літве Уладзімір ГАРКУН, мэр Вісагінаса Вітайтас РАЧКАЎСКАС, дарадца пасольства Рэспублікі Беларусь на пытанні культуры Валіяціна САМУСЕВА, прадстаўнік Камітэта па справах рэлігіі і нацыянальнасцей пры Савеце Міністраў РВ Іван ЯНОВІЧ, прэзідэнт Беларускай грамадскіх арганізацый Літвы Лявон МУРАШКА, загадчык аддзела культуры адміністрацыі Вісагінаса Рыма ЧЫНАВЕНЕ, старшыня БКЦ "Крок" Алег ДАВІДЗЮК.

АНШЛАГ

«КАЛЯДНАЯ АРАТОРЫЯ»

У Мінску, у касцёле Святых Сымона і Алены, адбыўся сімфанічны канцэрт «Калядная араторыя» з удзелам маладзёжных калектываў Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі: сімфанічнага аркестра «Маладая Беларусь» пад кіраўніцтвам народнага артыста Рэспублікі Бела-

русь, прафесара Міхаіла Казінца і канцэртнага хору, мастацкім кіраўніком якога з'яўляецца народны артыст СССР, прафесар Віктар Роўда.

Уражанне ад творчасці маладых выканаўцаў узмацнялася і касцельнай залай, якая адпавядала настрою му-

зыкі Іагана Себастьяна Баха. Дарэчы, нягледзячы на снежаньскі мароз, зала касцёла была перапоўнена. Аматыры класічнай музыкі атрымалі асалоду і ад творчасці нямецкага дырыжора Георга Майса.

У каляднай імпрэзе ўзялі ўдзел салісты, лаўрэаты і дыпламанты міжнародных конкур-

саў Анастасія Масквіна, Аксана Бондарава і Анатоль Галкін, а таксама саліст Нацыянальнага акадэмічнага тэатра оперы Рэспублікі Беларусь Ян Нялепа.

НА ЗДЫМКАХ: іграе «Маладая Беларусь»; натхненне дырыжора Георга МАЙСА.

Тэкст і фота Яўгена КАЗЮЛІ.

СПОРТ

ХАРАНЕКА САСТУПІЎ МАЦКЕВІЧУ

Чарговы чэмпіянат свету па гіраваму спорту праходзіў у Санкт-Пецярбургу. У ім удзельнічалі каманды дзевяці краін. Упершыню ў яго праграме адбыліся выступленні гіравікоў-марафонцаў. Мінчанін Сяргей Мацкевіч пайшоў на рэкорд у гадзінным штуршку двухпудовай гіры. Рэкорд належаў яго суайчынніку, ужо легендарнаму спартсмену Вячаславу Харанеку — капітану міліцыі. Да спробы Сяргея перасягнуць гэты вынік многія аднесліся скептычна. Штурхнуць за гадзіну снарад 979 разоў, як зрабіў Харанека, лічылася фантастыкай. Але малады Сяргей Мацкевіч здолеў узняць гіру над галавой 984 разы.

У лістападзе наступнага года чэмпіянат свету пройдзе ў Афінах. Там таксама будуць выступаць марафонцы. Афіцыйнае запрашэнне ўдзельнічаць у турніры ўжо атрымалі беларускія асілкі Вячаслаў Харанека і Сяргей Мацкевіч.

БІЯТЛОН. У апошні дзень першага этапу Кубка свету па біятлоне мужчынская зборная Беларусі заваявала бронзавы медаль у эстафетнай гонцы. Наша каманда саступіла толькі немцам і нарвежцам, выкарыстаўшы 7 дадатковых патронаў і 1 штрафны круг. Жаночая зборная заняла 11-ю пазіцыю.

НАСТОЛЬНЫ ТЭНІС. У новым рэйтынг-лісце, які быў апублікаваны Міжнароднай федэрацыяй настольнага тэніса, Беларус Уладзімір Самсонаў падняўся на 2-ю пазіцыю. У жаночай частцы рэйтынга наша тэнісістка Вікторыя Паўловіч займае 38-е месца.

Mixail MAZAKOŬ.

КАЛЯНДАР СВЯТ І АБРАДАЎ БЕЛАРУСАЎ 2002

Calendar grid for 2002 with 12 monthly sections (STUZEN, LIUTY, SARADZIK, KRASAVIK, TRAVEN, CZERVEN, LIPISTAD, SNIEZAN, KASSTRYCHNIK, LIPISTAD, SNIEZAN, etc.) listing folk customs and holidays.

«Голас Радзімы»

Галоўны рэдактар Наталля САЛУК

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

Камітэт на справах рэлігій і нацыянальнасцей пры Саўеце Міністраў Рэспублікі Беларусь; Беларускае таварыства дружбы і культурнай сувязі з замежнымі краінамі; Беларускае таварыства па сувязях з суайчыннікамі за рубяжом «Радзіма».

РЭДАКЦЫЯ:

Намеснік галоўнага рэдактара Галіна УЛІЦЕНАК. Аказны сакратар Таццяна КУВАРЫНА. Рэдактар аддзела — член рэдакцыйнага Яўген ЛЕЦКА.

Рэдактар аддзела Алена СПАСЮК. Аглядальнік Віктар МАШОШЭНКА.

Спецыяльныя карэспандэнты Яўген КАЗЮЛЯ, Аляксей МЯСНІКОŬ.

Нэлі ПРЫВАЛАВА.

Рэдактар-перакладчык Святлана КАРПУЧОК. Стыльрэдактар Ірына КАЗЛОВА. Тэхнічны рэдактар Данута РАКАВЕЦ.

Наш адрас: 220005, Мінск, пр. Ф. Скарыны, 44. Тэлефоны: (+375-17) 213-31-97 (тэл.-факс), 213-32-80, 284-76-56, 213-37-82.

Пазіцыі рэдакцыі і аўтараў, матэрыялы якіх друкуюцца на старонках «Голас Радзімы», не з'яўдаюцца супаданьц.

Рэгістрацыйнае пасведчэнне № 81. Падпісны індэкс у Беларусі 63854. Тыраж 2 044 экз. Зак. 3234.

Падпісана да друку 22.12.2001 г. у 12.00.

Газета набрана, зьвязана і аддрукавана ў друкарні «Беларускі Дом друку» (220041, г. Мінск, пр. Скарыны, 77).